

17
MAI
2020

BERESHIT

UNIVERSITATEA COMUNITĂȚII
EVREIEȘTI EUROPENE

Be'Yachad

online

Ediție specială a programului BERESHIT

Dr. Shmuel FAUST

Colegiul Efrata
Centrul pentru Studii Iudaice
Yaacov Herzog

Dr. Rivka KNELLER

Universitatea Tel Aviv
Michlala Jerusalem

Dr. Gabi BARZILAI

Centrele de Studii Iudaice
Yaacov Herzog
Givat Washington

Attila SOMFALVI

Prezentator Șef YNET TV
analist politic

Dr. Felicia Waldman

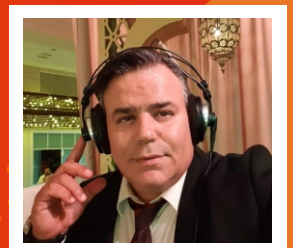
Centrul de Studii Ebraice
Facultatea de Litere,
Universitatea București

Havdala

&

Rav Shalom Levi

Avi Buzaglo

descoperim rădăcinile evreiești

BERESHIT

UNIVERSITATEA COMUNITĂȚII
EVREIEȘTI EUROPENE

Dragi prieteni,

În aceste momente diferite și speciale, când toți suntem blocați în casele noastre, am avut ocazia să învățăm lucruri despre noi, despre familia noastră cât și despre societate, însă viața comunitară evreiască trebuie să continue.

Actuala ediție online a programului Bereshit, realizată prin parteneriatul de peste 100 de ani dintre FCER & JDC, reprezintă o realizare de vârf prin faptul că peste 500 de membri ai comunității evreiești din România, din toate colțurile țării, s-au înscris pentru a participa la acest program. Este o dovadă certă că facem parte dintr-o comunitate puternică și activă, care pune accent pe educație și viitor.

Numărul persoanelor înregistrate la această ediție specială a celui mai mare program național iudaic din România, Bereshit, arată dorința oamenilor de a învăța, de a fi împreună și de a fi evrei activi, implicați în viața comunitară.

Poporul evreu a trecut de-a lungul secolelor prin numeroase încercări, însă de această dată, încercarea are implicații la nivel global, pandemia Coronavirus fiind omniprezentă pe glob. Ne rugăm ca totul să fie bine și, cu siguranță, împreună o să depășim aceste dificultăți.

Acum, este mai important ca niciodată să dovedim că suntem o comunitate unită și să ne susținem unii pe alții.

Cu ajutorul Bunului și Atotputernicului Dumnezeu (Adonai Eloheinu, Adonai Ehad), să ne revedem curând într-o manifestare comunitară atotcuprinzătoare pe variatele teme ale Iudaismului.

Cu prietenie, stimă și considerație,

Dr. Aurel Vainer
Președinte FCER-CM

Israel Sharli Sabag
Director JDC România

Be'Yachad
online

UNIVERSITATEA COMUNITĂȚII
EVREIESTI EUROPENE

11:00 Deschidere

Dr. Aurel VAINER, Președinte FCER-CM
Silviu VEXLER, Deputat FCER-CM
Ec. Ovidiu BĂNESCU, Vicepreședinte FCER-CM
Israel Sharli SABAG, Director JDC România

11:30 Dr. Shmuel FAUST

„Străini și convertiți - sensul apartenenței la Poporul Evreu”

12:00 Dr. Rivka KNELLER

„Shavuot și secretul Poporului Evreu”

12:30 Dr. Gabi BARZILAI

„Oferirea Torei în deșert - de ce nu în Ierusalim?”

13:00 Attila SOMFALVI

„Actualitate și provocări în Israel în timpul pandemiei”

13:30 Dr. Felicia WALDMAN

„Valențele luminii în Iudaism”

14:00 HAVDALA

Rav Shalom Levi & Avi Buzaglo

Dr. Shmuel FAUST

Colegiul Efrata
Centrul pentru Studii Iudaice
Yaacov Herzog

Shmuel Faust și-a făcut doctoratul la Universitatea Bar-Ilan în Hermeneutică și Cultură. Predă la Centrul Yaacov Herzog pentru Studii Iudaice și la Colegiul Efrata.

Este în prezent editorul literar al „Shabbat Supplement” despre Filosofie, Literatură și Artă Evreiască. Participă la seminarele Bereshit din anul 2010.

Shmuel Faust este autorul Agadata: Povestiri Talmudice Dramatice (Israel, 2011). Locuiește în Mazkeret-Batya cu soția sa Michal și cei patru copii ai lor.

Dr. Rivka KNELLER

Universitatea Tel Aviv
Michlala Jerusalem

Dr. Rivka Kneller a obținut titlul de licență în istoria socială și economică în Elveția și apoi și-a urmat studiile în Israel, cu un Master la Ierusalim și doctorat la Tel Aviv în domeniul de care este pasionată: filosofia evreiască. Ea și-a continuat activitatea academică predând la Universitatea Tel Aviv și apoi la Colegiul Michlala, Ierusalim pe teme precum filosofie hasidică și intelectualul evreu, istorie, filosofie medievală și hermeneutică.

Dr. Kneller are trei copii și locuiește în Bnei Brak alături de soțul ei, Romi.

Dr. Gabi BARZILAI

Centrele de Studii Iudaice
Yaacov Herzog
Givat Washington

Dr. Gabriel (Gabi) Barzilai are un doctorat în studii biblice și s-a specializat în interpretări antice ale Bibliei și a literaturii post-biblice. Dr. Barzilai lucrează în prezent ca educator și conferențiar în studii biblice și cultură evreiească la Colegiul Givat Washington și ghid turistic în Centrul pentru Studii Evreiești Yaacov Herzog. Este pasionat de oameni și ajutarea acestora să își găsească calea în viață, având o convingere puternică în capacitatea oamenilor de a se ajuta singuri atunci când primesc uneltele pentru a obține ceea ce își doresc cu adevărat. Prima sa carte, publicată în urmă cu câțiva ani, este „O geneză semnificativă”. Este căsătorit cu Esterke, alături de care are cinci copii. În prezent locuiește în Merkaz Shapira, lângă Ashkelon.

Dr. Felicia Waldman

Centrul de Studii Ebraice
Facultatea de Litere,
Universitatea București

Dr. Felicia Waldman este conferențiar la Facultatea de Litere a Universității din București. Este coordonator al Centrului de Studii Ebraice al facultății și editor al revistei sale academice *Studia Hebraica*. Este, de asemenea, Profesor Afiliat la Universitatea din Haifa (din 2016) și a fost profesor invitat la Universitatea Al. I. Cuza din Iași (2005-2013) și Universitatea de Stat din Milano (2011-2013). Domeniile ei de expertiză includ misticismul evreiesc, educația și politicile publice legate de Holocaustul din România și patrimoniul evreiesc din România.

A publicat patru cărți de autor și trei volume co-edite precum și peste 40 de articole și a luat parte la mai multe proiecte internaționale pe aceste teme.

Este membru într-o serie de societăți academice internaționale și comitete editoriale ale unor publicații de specialitate și adjunct al șefului delegației României la Organizația Internațională pentru Memoria Holocaustului.

Attila SOMFALVI

Prezentator Șef YNET TV
analist politic

Este jurnalist israelian servind drept corespondent și comentator politic pe site-ul de știri Ynet.

În plus, prezintă programul „Jocul principal” pe canalul Knesset.

Este comentator la diverse programe de televiziune și radio, pe canalul 1, canalul 2 și canalul 10, la multe posturi de radio regionale, precum și lector în domeniul comunicațiilor și politicii la Colegiul Oranim, și dirijează panouri de actualitate în diverse forumuri.

În 2008, a fost selectat de revista Time Out Tel Aviv pentru a fi drept una dintre cele mai de succes 30 de persoane din Israel cu vârsta sub 30 de ani.

S-a născut în Baia Mare, România. A imigrat cu părinții în Israel în 1990 și s-a stabilit cu familia sa în Haifa.

Încă din liceu a început să scrie în ziarele locale din Haifa, precum și să difuzeze la televiziunea comunitară. A studiat științele politice și ulterior a studiat dreptul.

Vorbește cinci limbi: ebraică, română, rusă, maghiară și engleză.

Dr. Shmuel FAUST
Străini și convertiți
Sensul apartenenței la Poporul Evreu

RUT

Și ele iarăși au plâns. Orpa a sărutat pe soacra sa și a plecat, dar Rut s-a ținut de ea. Naomi a zis către Rut: „Iată, cumnata ta s-a întors la poporul ei și la dumnezeii ei; întoarce-te și tu după cumnata ta.”

Dar Rut a răspuns: „Nu sta de mine să te las și să mă întorc de la tine! Încotro vei merge tu, voi merge și eu, unde vei locui tu, voi locui și eu; poporul tău va fi poporul meu, și Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu. Unde vei muri tu, voi muri și eu și voi fi îngropată acolo. Atâtea și mai multe făcă-mi Domnul dacă mă va despărți de tine altceva decât moartea!” [Rut 1]

BERESHIT

Iacov a făcut o juruință și a zis: „Dacă va fi Dumnezeu cu mine și mă va păzi în timpul călătoriei pe care o fac, dacă-mi va da pâine să mănânc și haine să mă îmbrac și dacă mă voi întoarce în pace în casa tatălui meu, atunci Domnul va fi Dumnezeul meu. [Geneza 28, 20-21]

MIDRASH BERESHIT

Akilas Ha'Ger (convertitul) l-a întrebat pe Rabinul Eliezer: dacă Dumnezeu îl iubește pe convertit, de ce îi asigură doar pâine și veșminte? (căci este scris: „... [Dumnezeu] iubește pe străin și-i dă hrană și îmbrăcăminte”. Deuteronom 10:18).

Rabinul Eliezer a răspuns: E oare un convertit mai bun decât Iacob, care a spus: „... [Dumnezeu] îmi va da pâine să mănânc și haine să mă îmbrac”?! (Geneza 28:20) Iacob a trebuit să se roage pentru acestea, dar convertitul le primește gratuit.

S-a dus la Rabinul Yehoshua cu aceeași întrebare, iar el l-a liniștit: Sensul cuvântului „pâine” este Tora; iar sensul hainelor – este un șal. Nu doar atât, ci ei (convertiții) își căsătoresc ficele cu preoțimea, iar nepoții lor devin mari preoți.

Ei au spus: Dacă nu era răbdarea Rabinului Yehoshua față de Akilas, el ar fi recidivat. Așa că au spus despre el versetul: „Cel încet la mânie prețuiește mai mult decât un viteaz.” (Proverbe 16:32).

[Genesis Rabbah 70]

Din Jean Jaques Rousseau, Note și Extrase, nr. 7483

Un spectacol uimitor și cu adevărat unic este să vezi un popor expatriat care nu a avut un loc sau un pământ al său timp de aproape două mii de ani, un popor amestecat cu străini, care poate nu mai are nici măcar un singur descendent al raselor timpurii, un popor împrăștiat și dispersat în toată lumea, înrobit, persecutat, desconsiderat de toate națiunile, cu toate acestea păstrându-și caracteristicile, legile, obiceiurile, dragostea sa patriotică față de uniunea socială timpurie, când toate legăturile cu aceasta par rupte.

Evreii ne oferă un spectacol uimitor: Legile lui Numa, Licurg, Solon au pierit. Mult mai vechile legi ale lui Moise trăiesc și acum. Atena, Sparta, Roma au pierit și nu mai au fii pe acest pământ. Sionul, distrus, nu și-a pierdut fiii.

Se amestecă cu toate națiunile dar nu se contopesc cu ele; nu mai au conducători, dar sunt și acum o națiune; nu mai au o patrie dar sunt de-a pururi cetățenii ei... Oricare om, oricine ar fi el, trebuie să recunoască această minunăție unică, ale cărei cauze, Divine ori umane, merită cu siguranță studiul și admirația înțelepților, înaintea a tot ceea ce au de oferit Grecia sau Roma ca reper admirabil în materie de instituții politice și așezări omenești.

Talmud, Gittin 56a-b

Biryonii (bandele de zeloți care au apărat Ierusalimul) erau atunci în cetate. Rabinii le-au spus: Să mergem și să ne împăcăm cu ei [cu romanii]. Aceștia nu au vrut să îi lase, ci, dimpotrivă, au spus, Să mergem și să ne luptăm cu ei. Rabinii au spus: Nu veți izbuti. Apoi s-au răsculat și au ars proviziile de grâu și orz astfel încât s-a pornit o foamete.

Abba Sikra șeful Biryonilor din Ierusalim era fiul surorii Rabinului Johanan b. Zakkai. [Acesta din urmă] a trimis după el, spunând, Vino să mă vizitezi în secret. Când a venit, i-a spus, Cât ai de gând să mai continui în felul acesta și să îi omori pe toți prin înfometare? El a răspuns: Ce pot face? Dacă le adresez un singur cuvânt, mă vor ucide.

El a spus: Pune la cale un plan ca să scap eu. Poate voi reuși să salvez ceva. El i-a spus: Prefă-te bolnav, și așteaptă ca toți să vină să întrebe de tine. Adu ceva urât mirositor și pune-l lângă tine, ca să spună că ai murit. Apoi lasă-i pe discipolii tăi să se te poarte pe catafalc, dar pe nimeni altcineva, ca să nu se observe că ești ușor, căci se știe că o ființă vie este mai ușoară decât un trup neînsuflețit. Așa a făcut, și R. Eliezer a apucat catafalcul de o parte iar R. Joshua de cealaltă. Când au ajuns la ușă, câțiva bărbați au vrut să străpungă catafalcul cu o lance. El le-a spus: Să spună oare [romanii]. Și-au străpuns Maestrul?

Au vrut să îl împungă. El le-a spus: Să spună oare că și-au împuns Maestrul? Au deschis una dintre porțile cetății pentru el și a scăpat. Când a ajuns la romani, a spus, Pace ție, O rege, pace ție, O rege. El [Vespasian] a spus: Îți vei pierde viața din două motive, unul pentru că nu sunt rege și îmi spui rege, și din nou, dacă sunt rege, de ce nu te-ai înfățișat până acum?

El (Rabbi Johanan) a răspuns: Referitor la vorbele tale cum că nu ai fi rege, pe drept cuvânt ești rege, căci dacă nu ai fi rege, Ierusalimul nu ar fi predat pe mâna ta, așa cum stă scris, „Și Libanul cade sub mâna celui puternic” (Isa. X, 34). 'Cel puternic' [este un epitet] aplicat doar unui rege, așa cum stă scris, „Căpetenia lui va fi din mijlocul lui” (Ier. XXX, 21) etc., iar Libanul se referă la Sanctuar, după cum spune, „munții aceia frumoși și Libanul” (Deut. III, 25).

Referitor la întrebarea ta, de ce, dacă ești rege, nu m-am înfățișat până acum, răspunsul este că Biryonii printre noi nu m-au lăsat. ... Atunci un mesager a venit la el de la Roma, spunând, Ridică-te, căci Împăratul a murit, iar persoanele de vază ale Romei au decis să fi căpetenia [Statului].

Tocmai încălțase o cizmă. Când a încercat să o încălțe și pe cealaltă, nu a reușit. A încercat să o scoată pe prima, dar aceasta nu s-a lăsat. El a spus: Care este tâlcul acestei întâmplări? R. Johanan i-a spus: Nu te îngrijora: vestea cea bună este cauza, așa cum stă scris, „o veste bună întărește oasele” (Prov. XV, 30).

Care este remediul? Lasă pe o persoană pe care o displaci să vină și să treacă prin fața ta, căci este scris, „un duh mâhnit usucă oasele” (Ibid. XVII, 22).

Așa a făcut, și a reușit să încălțe cizma. I-a spus: Văzând că ești atât de înțelept de ce nu mi te-ai înfățișat până acum? El a spus: Dar nu ți-am spus? El a răspuns: Și eu ți-am spus. El a spus: Eu plec acum, și voi trimite pe cineva să îmi ia locul. Ai voie, totuși, să îmi ceri o favoare și o voi îndeplini. El i-a spus: Dă-mi Javneh și pe Înțelepții săi, adică dă-mi voie să înființez un seminar la Javneh, și pe descendenții lui Rabban Gamaliel,* și medici pentru a-l vindeca pe R. Zadok.

R. Joseph, sau unii spun R. Akiba, a folosit pentru el versul, „[Dumnezeu] îi face pe cei înțelepți să dea înapoi și le prefac știința în nebunie” (Isa. XLIV, 25). Ar fi trebuit să spună: Dă-le drumul [evreilor] de data aceasta. Totuși, el a crezut că atât de mult nu ar fi fost îngăduit, iar atunci nu ar mai putut fi salvat nimic.

* Ca dinastia lui R. Gamaliel să fie cruțată. R. Johanan era plin de solitudine față de R. Gamaliel și familia sa, deoarece se presupunea că sunt din casa lui David.

Talmud, Menachoth 29b

Rab Iuda a spus în numele lui Rav: Când Moise a urcat pe munte el l-a găsit pe Cel Sfânt, binecuvântat fie El, punând coroane pe litere. Și Moise a spus: „Stăpâne al Universului, cine îți oprește (întârzie) mâna?” El a răspuns: „Se va ridica un om, la capătul a multe generații, al cărui nume va fi Akiba b. Joseph, care va detalia din fiecare semn (coroană) o mulțime de legi.”

„Stăpâne al Universului”, a spus Moise, „dă-mi voie să îl văd.” El i-a spus: „Întoarce-te.” Moise a mers și s-a așezat (în camera de studiu a lui Rabbi Akiva) în spatele a opt rânduri [și a ascultat discuțiile cu privire la lege]. Incapabil să urmărească argumentele lor, nu se simțea confortabil, dar, când s-a ajuns la un anumit subiect și discipolii l-au întrebat pe învățător „De unde știi asta?” iar acesta răspunzându-le „Este o lege dată lui Moise la Sinai”, el a fost consolată. Atunci s-a întors la Cel Sfânt, binecuvântat fie El, și a zis „Stăpâne al Universului, Tu ai un asemenea om dar mi-ai dat mie Tora!”

El i-a răspuns „Taci, căci aceasta este voia Mea.” Apoi Moise a spus, „Stăpân al Universului, mi-a arătat Tora lui, arată-mi și răsplata lui.” „Întoarce-te”, i-a spus El; și Moise s-a întors și a văzut oameni cântărindu-i carnea la tarabe. „Stăpâne al Universului” a strigat Moise, „o asemenea Tora, și o asemenea răsplată!” El i-a răspuns, „Taci, căci aceasta este voia Mea”.

Midrash Tanhuma, Hukat, 8

Rabinul Aha în numele Rabinului Yossi bar Hanina a spus: Atunci când Moise a urcat pe munte el a auzit vocea Stăpânului, binecuvântat fie El, studiind legea privind vițelul roșu (legile privind puritatea) și rostind legea în numele protagonistului zicând: Rabbi Elazar, fiul meu, a spus ... El (Moise) i-a spus Lui: „Stăpâne al lumii, universul de jos și de deasupra este al tău și tu rostești legea în numele unui om?” (Dumnezeu) i-a spus: „Va fi în viitor un om sfânt în lumea mea care va începe să studieze Tora de la legile vițelului roșu.” (Moise) a spus: „Fie voia ta ca el (Rabbi Elazar) să se numere printre descendenții mei.” (Domnul) i-a spus: „Ai promisiunea că se va număra printre descendenții tăi.”

Talmud, Baba Meziah 59b

R. Eliezer l-a declarat pe el (cuptorul lui 'Aknai.*) pur, iar Înțelepții impur. De ce [cuptorul lui] 'Aknai? A spus Rab Judah în numele lui Samuel: [Aceasta înseamnă că] l-au înconjurat cu argumente ca un șarpe, și l-au dovedit impur. Învățătura spune: În ziua aceea R. Eliezer a prezentat toate argumentele imaginabile, dar ei nu le-au acceptat.

O poveste de Y. L. Perez

În Polonia, spre finele veacului al 19-lea, trăia un hamal cu preaiubita lui soție. Erau săraci, dar mulțumiți cu viața lor. Hayim abia știa să citească și să scrie, dar mergea de fiecare Șabat la Sinagogă să audă pericopa citită din Tora. Hana abia avea bani de mâncare, dar gătea asemenea unui înger și știa pe de rost rugăciunile de Șabat. Fiul lor cel mare studia la Heder.

Dar Hayim avea o grijă – va merita el lumea ce va veni?

Și-a făcut curaj și l-a abordat pe Rabbi și l-a întrebat tremurând de emoție: Rabbi, ce aș putea face să merit Olam Haba (lumea care va veni)?

Rabbi i-a răspuns: adu niște apă rece de băut învățăceilor din casa de studiu. Fața lui Hayim s-a luminat de bucurie. Și am să merit lumea viitoare?

Cu îndurarea lui Dumnezeu, o vei merita, a răspuns Rabbi. Rabbi, a spus el, mai am o întrebare: dar soția mea?

Rabbi i-a răspuns: soția va primi după măsura meritului soțului ei. Ea va fi sprijinul picioarelor tale în lumea ce va veni.

Hayim s-a întors acasă la soția lui care se ruga Dumnezeului lui Abaraham. El i-a spus despre conversație. Dar atunci, inima lui s-a umplut de milă pentru ea și a zis: Îți spun, Hanna, nu vreau ca tu să fii sprijinul picioarelor mele. Este destul loc pentru amândoi pe scaun. Și, sunt sigur și încrezător că Dumnezeu va fi de acord. El trebuie să fie de acord!!!!

Gershom Scholem, Ceva în plus, (1989) p. 160

Cât privește existența fiziologică a poporului evreu, aceasta nu merită analizată mai mult decât oricare altă națiune din Orientul apropiat care a dispărut de mult timp din univers. Însă, să ținem cont că acest popor a apărut în istorie odată cu a sa carte. Poporul și cartea sa sunt legate în mod profund în conștiința poporului evreu și a întregii lumi.

El le-a spus: „Dacă halaha este de acord cu mine, atunci să o dovedească acest roșcov!” Atunci roșcovul a fost smuls la o sută de coți din locul său — alții spun că la patru sute de coți. „Roșcovul nu poate aduce vreo dovadă,” au replicat ei (Înțelepții). Le-a spus din nou: „Dacă halaha este de acord cu mine, să o dovedească pârâul!” Atunci pârâul a curs invers — „Pârâul nu poate aduce vreo dovadă,” au răspuns ei (Înțelepții). El a insistat iar: „Dacă halaha este de acord cu mine, să o dovedească pereții casei de învățatură,” și atunci pereții s-au înclinat să cadă. Dar R. Joshua i-a muștrat pe ei (pereții), zicând: „Dacă învățații sunt implicați într-o dispută halahică, de ce interveniți voi?”

Astfel încât nu au căzut, spre cinstea lui R. Joshua, dar nici nu s-au ridicat la loc, spre cinstea lui R. Eliezer; ci au rămas în picioare dar înclinați. Din nou el (Rabbi Eliezer) le-a spus: „Dacă halaha este de acord cu mine, să o dovedească Cerurile!” Atunci o Voce Cerească a strigat: „De ce disputați spusele lui R. Eliezer, dacă vedeți că halaha este de acord cu el în toate privințele!” Dar R. Joshua s-a ridicat și a exclamat: „Nu este din ceruri.”

Ce a vrut să spună cu aceasta? — R. Jeremiah a spus: Deoarece Tora fusese deja dată la Muntele Sinai; noi nu mai luăm în seamă Vocea Cerească, căci Tu ai scris de mult în Tora la Muntele Sinai, Unul trebuie să se încline în fața majorității. (După acel incident) R. Nathan l-a întâlnit pe (profetul) Eliahu și l-a întrebat: Ce a făcut Cel Sfânt, Bindecuvântat fie El, în acel ceas? — El (Domnul) a râs [cu bucurie], răspunse el, spunând, „Fiii mei m-au înfrânt, Fiii mei m-au înfrânt.”

* Este vorba despre un cuptor care, în loc să fie făcut dintr-o singură bucată, a fost făcut dintr-o serie de bucăți distincte unite între ele cu straturi de nisip.

R. Eliezer afirmă că deoarece fiecare bucată individuală nu este o unealtă, nisipul dintre ele ne împiedică a socoti întreaga structură ca o unealtă unitară și, de aceea, nu poate fi socotită impură. Totuși, Înțelepții susțin că stratul exterior de mortar sau ciment unește totul într-un întreg și, de aceea, poate fi socotit impur.

(Aceasta este explicația dată de către Maimonide cu privire la Mishnah, Kel V, 10. Rashi a.l. adoptă un raționament diferit.) 'Aknai este un substantiv propriu, probabil numele unui învățător, dar mai înseamnă și „șarpe”. ([G]) sens pe care Talmudul continuă mai apoi să îl discute.

Dr. Gabriel BARZILAI

De ce Tora a fost oferită în deșert și nu în Israel?

Ieremia 2:

Du-te și strigă la urechile cetății Ierusalimului: „Așa vorbește Domnul: Mi-aduc aminte încă de dragostea pe care o aveai când erai tânără, de iubirea ta, când erai logodită, când Mă urmași în pustiu, într-un pământ neșemănat.”

Osea 2:14-20

14. De aceea iată, o voi ademeni și o voi duce în pustiu, și-i voi vorbi pe placul inimii ei.
15. Acolo îi voi da iarăși viile, și valea Acor i-o voi preface într-o ușă de nădejde și acolo va cânta ca în vremea tinereții ei și ca în ziua când s-a suit din țara Egiptului.
16. În ziua aceea, zice Domnul, Îmi vei zice: „Bărbatul meu!”, și nu-Mi vei mai zice: „Stăpânul meu!”
17. Voi scoate din gura ei numele Baalilor, ca să nu mai fie pomeniți pe nume.
18. În ziua aceea, voi încheia pentru ei un legământ cu fiarele câmpului, cu păsările cerului și cu târătoarele pământului, voi sfărâma din țară arcul, sabia și orice unealtă de război și-i voi face să locuiască în liniște.
19. Te voi logodi cu Mine pentru totdeauna; te voi logodi cu Mine prin neprihănire, judecată, mare bunătate și îndurare;
20. te voi logodi cu Mine prin credincioșie și vei cunoaște pe Domnul.

Mekhilta DeRabbi Yshmael 19.2

Tora a fost dată deschis, într-un spațiu public. Căci dacă ar fi fost dată în țara Israelului, ei le-ar fi spus popoarelor lumii: Nu ai de aici nicio porțiune din ea. Dar a fost dată deschis, într-un spațiu public și toți cei care au vrut să o ia au putut să vină să o primească. M-aș putea gândi că a fost dată noaptea; de aceea, este scris (Ibid. 19:16) „Și a fost în cea de-a treia zi, când era dimineață, etc.” M-aș putea gândi că a fost dată în tăcere; de aceea, este scris (Ibid.) „și au fost tunete și fulgere.” M-aș putea gândi că nu au auzit tunetele; de aceea, este scris (Ibid. 20:15) „Și tot poporul a putut vedea tunetele și fulgerele,” și (Psalmi 29:4) „glasul Domnului în măreția Sa” etc. Vicleanul Balaam le-a zis celor care stăteau cu el (Ibid. 11) „Domnul va da putere poporului Său,” și ei toți au răspuns (Ibid.) „Domnul va binecuvânta pe poporul Său cu pace.”

Dr. Felicia WALDMAN

Valențele Luminii în Iudaism

Primul lucru „bun” pe care l-a făcut Dumnezeu în procesul creației a fost lumina. Importanța luminii este așadar evidentă încă de „la început”. De aici și până la a vedea totul în termeni de lumină nu a fost decât un pas, pe care tradiția iudaică, mai ales în forma ei kabbalistică, l-a făcut foarte ușor și natural. În unele texte medievale, Adam este descris ca o entitate de lumină sau ca fiind acoperit în veșminte de lumină, pe care le-a pierdut odată cu alungarea din Paradis. Conform acestei tradiții, activitatea de bază a lui Adam în Rai era contemplarea Luminii și a Shekhinah (prezența lui Dumnezeu). Elementul esențial pe care îl pierde Adam în cădere este posibilitatea de a contempla (experimenta) această lumină. Reconstituirea stării adamice prin recăpătarea abilității de a contempla lumina devine astfel scopul experienței misticului.

Kabbaliștii, de pildă, dezvoltă tehnici speciale pentru a atinge starea anterioară căderii, a Omului Primordial, Adam Kadmon, pentru a reintra în strălucirea Shekhinah-ăi chiar într-o relație erotică cu această Prezență. Prin combinații, unificări și inversări de litere, ei invocă Arborele Cunoașterii, al Binelui și Răului, precum și cele zece manifestări sau atribute ale lui Dumnezeu (Sefirot), și meditează împreună, pentru a se putea observa unul pe altul și a vedea în ce măsură întâlnirea cu strălucirea divină îi face să radieze, la rândul lor, lumină. Pentru kabbaliști nu este vorba așadar de o lumină intelectuală sau conceptuală, ci de una experiențială.

Această așteptare a unei străluciri corporale vizibile scoate cel mai bine în evidență diferența dintre filosofie și misticism: pentru Maimonide, experiența Paradisului era mintală, fără semne exterioare, pentru kabbaliști era corporală și vizibilă; pentru Maimonide, Dumnezeu era un intelect, pentru kabbaliști era strălucire; pentru Maimonide, Adam era intelectul perfect, pentru kabbaliști era o creatură a Luminii; pentru Maimonide Paradisul era o stare intelectuală (cerebrală), pentru kabbaliști era o stare corporală, sensibilă, erotică, obiect al unei străduințe fizice; Maimonide nu avea o metodă anume, kabbaliștii au dezvoltat o întreagă serie de tehnici. Pornind de la interpretarea filosofică a lui Maimonide, Abraham Abulafia a dezvoltat teza conform căreia starea Omului Primordial ne este permanent accesibilă, în aceeași măsură în care ne este permanent accesibil și păcatul adamic. Din această perspectivă, se cheamă că noi toți ne aflăm, în mod constant, în Paradis, fie că realizăm acest lucru sau nu. Nici Căderea și nici starea paradisiacă nu sunt văzute ca evenimente istorice, ci ca structuri experiențiale deschise tuturor. Istoria devine astfel irelevantă. Prin studierea și respectarea Torei, aceste experiențe și stări tipice pot fi actualizate în orice moment.

La rândul lui, Isaac Luria a venit cu ideea revoluționară că scânteii din lumina divină care a căzut în lume în urma păcatului adamic există în fapt în tot și în toate, depinde doar de noi ce facem cu ele. Să vedem așadar care este rolul și rostul luminii în viața noastră dar și al nostru în viața luminii.

HAVDALA	Despărțirea de Șabat	הבדלה
<p>Hine El ieșuati evtah velo ehad ki ozi vezimrat Ia Adonai vaiehi li lișua. Ușavtem maim besason mimaainei haieșua. LaAdonai haieșua al amha virhateha sela! Adonai țvaot imanu misgav lanu Elohei Iaacov sela! Adonai țvaot așrei adam boteah baħ. Adonai hoșia haMeleħ iaanenu veiom koreinu. Laiehudim haita ora vesimħa vesason vikar. Ken tihie lanu. Kos ieșuot esa, uveșem Adonai ekra.</p> <p>Savri maranan verabanan verabotai: Baruħ Ata Adonai Eloheinu Meleħ haolam bore pri hagafen.</p> <p>Baruħ Ata Adonai Eloheinu Meleħ haolam bore minei vesamim.</p> <p>Baruħ Ata Adonai Eloheinu Meleħ haolam bore meorei haeș.</p> <p>Baruħ Ata Adonai Eloheinu Meleħ haolam, hamavdil ben kodeș leħol, ben or leħoșeħ, ben Israel laamim, ben iom hașvii leșešet iemei hamaase.</p> <p>Baruħ Ata Adonai hamavdil ben kodeș leħol.</p>	<p>Iată, Domnul este mântuirea mea ! Sunt liniștit, nu mă tem, căci izbânda și cântarea mea e Ia, Domnul; El mi-a fost mântuire. Și veți scoate apa cu veselie din izvoarele mântuirii. A Domnului este mântuirea ; peste poporul Tău este binecuvântarea Ta. Sela ! Domnul oștirilor e cu noi, adăpost ne este Dumnezeu lui Iaacov. Sela! Domnul oștirilor, fericit este omul care se încrede în Tine. Domnul mântuiește, Regele ne ascultă în ziua în care Îl chemăm! Evreii au avut parte de lumină și bucurie, veselie și cinste. Așa să fie și la noi. Ridic cupa mântuirii și în numele Domnului rostesc:</p> <p>Atenție, domnilor ! Binecuvântat fii, Tu, Doamne, Dumnezeul nostru, Regele Universului, creatorul rodului viței</p> <p>Binecuvântat fii, Tu, Doamne, Dumnezeul nostru, Regele Universului, care ai creat felurite miresme.</p> <p>Binecuvântat fii, Tu, Doamne, Dumnezeul nostru, Regele Universului, care ai creat lumina focului.</p> <p>Binecuvântat fii, Tu, Doamne, Dumnezeul nostru, Regele Universului, care ai separat sfântul de profan, lumina de întuneric, poporul lui Israel de celelalte popoare, ziua a șaptea de cele șase zile ale Creației.</p> <p>Binecuvântat fii, Tu, Doamne, care deosebești sfântul de profan.</p>	<p>הנה אל ישועתי, אבטח ולא אפחד, כי עזי וזמרת יהי יי, ויהי לי לישועה: וישאבתם מים בששון ממעיני הישועה: ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בטח בך: יי הושיעה המלך יעגנו ביום קראנו: ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר: כן תהיה לנו, כוס לישועות אשא. ובשם יי אקרא:</p> <p>סברי מרנו ורבנו ורבותי: ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן.</p> <p>ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא מיני בשמים:</p> <p>ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא מאורי האש:</p> <p>ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, המבדיל בין קדש לחול, בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי, לששת ימי המעשה:</p> <p>ברוך אתה יי, המבדיל בין קדש לחול:</p>

Atunci când se recită Havdala la ieșirea unei sărbători (nu la ieșirea Șabatului), se folosește numai o cupă cu vin, se omit versetele introductive și se recită doar binecuvântările **bore pri hagafen** și **hamavdil**.

Dacă pentru Havdala se folosește o altă băutură alcoolică, se înlocuiește binecuvântarea **bore pri hagafen** cu **șehacol nihie bidvaro**.